

**Ολλανδική Γραμματική
στα Ελληνικά**

**Grammatica Nederlands
in het Grieks**

Επίσης, από τον ίδιο συγγραφέα κυκλοφορούν:

- 1. Nieuwgriekse Grammatica – Een compleet Nieuwgriekse Grammatica & Syntaxis**
- 2. Correspondentie Gids – Οδηγός Αλληλογραφίας (tweetalig – δίγλωσσο)**

Όταν μαθαίνει κανείς μια ξένη γλώσσα,
έχει την ευκαιρία να μάθει καλύτερα τη μητρική του γλώσσα.
Βόλφγκανγκ Γκαίτε, 1749 – 1832, Γερμανός ποιητής & φιλόσοφος

Ολλανδική Γραμματική στα Ελληνικά

Το φωνολογικό, μορφολογικό και
συντακτικό σύστημα της ολλανδικής γλώσσας

Grammatica Nederlands in het Grieks

Het fonologisch, morfologisch
en syntactisch systeem van de Nederlandse taal

Ο Στάθης Παπαλουκάς
γεννήθηκε στο Κυριάκι Βοιωτίας.
Από το 1998
μένει στην Ολλανδία.
Διδάσκει Ελληνικά στο
ελληνικό σχολείο ΑΛΦΑ
και στο Volksuniversiteit στο Oss.

Stathis Papaloukas
is geboren in Kyriakion, Griekenland.
Sinds 1998 woont hij in Nederland.
Hij is docent Nieuwgrieks
aan de Griekse school ALFA
en aan de Volksuniversiteit Oss.

Τίτλος βιβλίου: Η Ολλανδική Γραμματική στα Ελληνικά
Grammatica Nederlands in het Grieks

Συγγραφέας: Στάθης Παπαλουκάς

Σύνθεση εξώφυλλου: Bregje Crone

Διόρθωση παραδειγμάτων στα Ολλανδικά: Nik Papaloukas

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η απόδοση κατά την παράφραση ή διασκευή του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο χωρίς την προηγούμενη άδεια του συγγραφέως. Νόμος 2121/1993 και κανόνες του διεθνούς δικαίου που ισχύουν στην Ευρώπη.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de schrijver.

Ondanks al de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kan noch de redactie noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	-----	
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ	-----	1
ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ	-----	1
ΟΙ ΦΘΟΓΓΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ	-----	1
1. Οι φθόγγοι – De spraakklanken	-----	1
2. Τα γράμματα – De letters	-----	1
3. Κεφαλαία και μικρά γράμματα – Hoofdletters en kleine letters	-----	2
4. Τα φωνήεντα, τα σύμφωνα, τα δίψηφα και τρίψηφα φωνήεντα – Klinkers, medeklinkers, tweeklanken	-----	4
5. Οι συλλαβές και ο συλλαβισμός – Lettergrepen en afbreken	-----	4
6. Μακρόχρονα και βραχύχρονα φωνήεντα – Lange en korte klinkers	-----	5
6.1. Τα μακρόχρονα φωνήεντα – Lange klinkers	-----	5
6.2. Τα βραχύχρονα φωνήεντα – Korte klinkers	-----	5
6.3. Ποια συλλαβή ονομάζεται ανοιχτή και ποια κλειστή	-----	5
6.4. Η προφορά των ολλανδικών γραμμάτων	-----	6
7. Τα διαλυτικά – Het trema	-----	9
8. Η απόστροφος – De apostrof	-----	9
9. Τα σημεία στίξης – leesteken	-----	9
9.1. Τελεία (.) – Punt (.)	-----	10
9.2. Κόμμα (,) – Komma (,)	-----	10
9.3. Άνω τελεία (•) – Puntkomma (;)	-----	10
9.4. Ερωτηματικό (;) – Vraagteken (?)	-----	11
9.5. Θαυμαστικό (!) – Uitroepteken (!)	-----	11
9.6. Διπλή τελεία (:) – Dubbele punt (:)	-----	11
9.7. Εισαγωγικά («») – Aanhalingstekens (“”)	-----	11
9.8. Αποσιωπητικά (...) – Gedachtepunten (...)	-----	11
9.9. Παρένθεση() – Haakjes ()	-----	11
ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ	-----	12
ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ – WOORDSOORTEN	-----	12
1. Τα άρθρα – De lidwoorden	-----	12
1.1. Τα οριστικά άρθρα – De bepalende lidwoorden	-----	12
1.2. Το αόριστο άρθρο – Het onbepalende lidwoord	-----	12
2. Τα ουσιαστικά – De zelfstandige naamwoorden	-----	15
2.1. Το γένος – Het geslacht	-----	15
2.2. Η κλίση – De verbuiging	-----	16
2.3. Ο πληθυντικός αριθμός – Het meervoud	-----	16
2.4. Οι καταλήξεις του πληθυντικού – De uitgangen van het meervoud	-----	17
2.5. Κτητικός τύπος των κυρίων ονομάτων – Bezitsvorm van zelfstandige naamwoorden	-----	20
2.6. Τα υποκοριστικά – De verkleinwoorden	-----	21
3. Τα επίθετα – De bijvoeglijke naamwoorden	-----	23
3.1. Τύποι των επιθέτων	-----	23
3.2. Ορθογραφία των επιθέτων	-----	24
3.3. Τα παραθετικά των επιθέτων – Trappen van vergelijking	-----	25

4. Οι αντωνυμίες – De voornaamwoorden -----	29
4.1. Προσωπικές αντωνυμίες – Persoonlijke voornaamwoorden -----	29
4.2. Κτητικές αντωνυμίες – Bezittelijke voornaamwoorden -----	33
4.3. Αυτοπαθείς αντωνυμίες – Wederkerende voornaamwoorden -----	36
4.4. Αλληλοπαθείς αντωνυμίες – Het wederkerig voornaamwoord “elkaar” -----	38
4.5. Δεικτικές αντωνυμίες – Aanwijzende voornaamwoorden -----	38
4.6. Ερωτηματικές αντωνυμίες – Vragende voornaamwoorden -----	41
4.7. Αναφορικές αντωνυμίες – Betrekkelijke voornaamwoorden -----	43
4.8. Αόριστες αντωνυμίες – Onbepaalde voornaamwoorden -----	45
5. Τα ρήματα – De werkwoorden -----	49
5.1. Η σημασία των ρημάτων -----	49
5.2. Η λειτουργία τους μέσα στην πρόταση -----	50
5.2.α. Αμετάβατα ρήματα – Onovergankelijk werkwoorden -----	50
5.2.β. Μεταβατικά ρήματα – Overgankelijk werkwoorden -----	50
5.2.γ. Συνδετικά ρήματα – Koppelwerkwoorden -----	51
5.2.δ. Βοηθητικά ρήματα – Hulpwerkwoorden -----	52
5.3. Μορφολογία Ρημάτων – Morfologie van de werkwoorden -----	62
5.3.1. Οι φωνές και οι διαθέσεις του ρήματος – Vormen van het werkwoord -----	62
5.3.1.1. Πώς μετατρέπουμε μια ενεργητική πρόταση σε παθητική. -----	63
5.3.1.2. Wederkerende en wederkerige werkwoorden -----	64
5.3.2. Οι εγκλίσεις – Wijzen van het werkwoord -----	65
α. Η οριστική – Aantonende wijs (indicatief) -----	65
β. Η υποτακτική – Aanvoegende wijs (conjunctief) -----	65
γ. Η προστακτική – Gebiedende wijs (imperatief) -----	65
5.3.2.α. Η οριστική – Aantonende wijs (indicatief) -----	65
5.3.2.β. Η υποτακτική – Aanvoegende wijs (conjunctief) -----	65
5.3.2.γ. Η προστακτική – Gebiedende wijs (imperatief) -----	65
5.3.3. Οι μορφές των ρημάτων – Werkwoordsvormen -----	66
5.3.3.α. Ο κλιτός τύπος του ρήματος – De persoonsvorm -----	66
5.3.3.β. Το απαρέμφατο – Infinitief (onbepaalde wijs) -----	67
5.3.3.γ. Η μετοχή παρακειμένου - Voltooid deelwoord (participium) -----	68
5.3.3.δ. Η μετοχή ενεστώτα(γερούνδιο) – Tegenwoordig deelwoord ή onvoltooid deelwoord -----	69
5.3.4. Το ποιόν της ενέργειας – Het aspect van het werkwoord -----	70
5.3.5. Τα πρόσωπα και οι αριθμοί -----	70
5.3.6. Θέμα και κατάληξη των ρημάτων -----	70
5.3.7. Οι χρόνοι του ρήματος (παραδείγματα κλίσης) -----	71
5.3.7.1. Ο ενεστώτας – onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.) -----	74
5.3.7.2. Ο αόριστος – onvoltooid verleden tijd (o.v.t.) -----	75
5.3.7.3. Ο παρακειμένος – voltooid tegenwoordige tijd (v.t.t.) -----	76
5.3.7.4. Ο υπερσυντέλικος – voltooid verleden tijd (v.v.t.) -----	78
5.3.7.5. Ο μέλλοντας – onvoltooid tegenwoordige toekomstige tijd (o.t.t.t.) -----	79
5.3.7.6. Ο συντελεσμένος μέλλοντας – voltooid tegenwoordige toekomstige tijd (v.t.t.t.) -----	80
5.3.7.7. Η δυνητική έγκλιση – Onvoltooid verleden toekomstige tijd (o.v.t.t.) -----	81
5.3.7.8. Η δυνητική έγκλιση – Voltooid verleden toekomstige tijd (v.v.t.t.) -----	83
5.4. Απρόσωπα ρήματα – Onpersoonlijke werkwoorden -----	84
5.5. Σύνθετα ρήματα -----	84
6. Τα αριθμητικά – De telwoorden -----	87
6.1. Απόλυτα αριθμητικά – Hoofdtelwoorden -----	87
6.1.1. Οριστικά αριθμητικά – Bepaalde telwoorden -----	87
6.1.2. Αόριστα αριθμητικά – Onbepaalde telwoorden -----	90
6.2. Τακτικά αριθμητικά – Rangtelwoorden -----	91
6.3. Πολλαπλασιαστικά και αναλογικά αριθμητικά – Veelvouden -----	92
7. Τα επιρρήματα – De bijwoorden -----	93

8. Οι προθέσεις – De voorzetsels	98
8.1. Ρήματα και εκφράσεις με προθέσεις	102
9. Οι σύνδεσμοι – De voegwoorden	108
9.1. Οι παρατακτικοί σύνδεσμοι – De nevenschikkende voegwoorden	108
9.2. Οι υποτακτικοί σύνδεσμοι – De onderschikkende voegwoorden	108
10. Επιφωνήματα – Tussenwerpsels	108
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ – SYNTAXIS	111
ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ	111
1. Λεκτικά σύνολα – Constituenten of woordgroepen	111
1.1. Ονοματικό σύνολο – Naamwoordelijke constituent	111
1.2. Ρηματικό σύνολο – Werkwoordelijk constituent	112
1.3. Επιθετικό σύνολο – Bijvoeglijk naamwoordconstituent	112
1.4. Επιρρηματικό σύνολο – Bijwoordelijk constituent	112
1.5. Προθετικό σύνολο – Voorzetselconstituent	113
1.6. Προσδιορισμοί – Bepalingen	113
1.6.1. Επιθετικοί προσδιορισμοί – Bijvoeglijk bepalingen	113
1.6.2. Κατηγορηματικός προσδιορισμός – Bepaling van de gesteldheid	113
1.6.3. Επιρρηματικοί προσδιορισμοί – Bijwoordelijk bepalingen	114
ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ	115
2. Οι όροι της πρότασης – Zinsdelen	115
2.1. Ο κλιτός τύπος του ρήματος – De persoonsvorm (pv.)	115
2.2. Het werkwoordelijk gezegde (ww.gez.)	117
2.3. Het naamwoordelijk gezegde	118
2.3.1. Het werkwoordelijk deel van het naamwoordelijk gezegde	118
2.3.2. Het naamwoordelijk deel van het gezegde – Το κατηγορούμενο	118
2.4. Το υποκείμενο – Het onderwerp (ond.)	120
2.5. Το άμεσο αντικείμενο – Het lijdend voorwerp (lijd. vw.)	121
2.6. Το έμμεσο αντικείμενο – Het meewerkend voorwerp (meew. vw.)	122
2.7. Το εμπρόθετο αντικείμενο – Het voorzetselvoorwerp	124
ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ	125
3. Η πρόταση – De zin	125
3.1. Απλές προτάσεις – Enkelvoudige zinnen	125
3.2. Προτάσεις κρίσεως ή αποφαντικές – Mededelende zinnen	125
3.3. Καταφατικές – Bevestigende zinnen	126
3.4. Αρνητικές προτάσεις – Onkenende zinnen	126
3.5. Προτάσεις που δηλώνουν διάρκεια – Duratieve zinnen	127
3.6. Προτάσεις επιθυμίας – Verlangende zinnen	130
3.7. Επιφωνηματικές προτάσεις – Uitroepende zinnen	133
3.8. Προστακτικές προτάσεις – Gebiedende zinnen	134
3.9. Ερωτηματικές προτάσεις – Vraagzinnen	134
3.9.1. Ευθεία ερώτηση ολικής άγνοιας – Ja of nee zinnen/ gesloten zinnen	134
3.9.2. Ευθεία ερώτηση μερικής άγνοιας – Open vragen	136
3.10. Σύνθετες προτάσεις – Samengestelde zinnen	138
3.11. Κύριες ή ανεξάρτητες προτάσεις – Hoofdzinnen	138
3.12. Δευτερεύουσες ή εξαρτημένες προτάσεις – Bijzinnen	138
ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΡΟΣ	139
4. Η σύνδεση των προτάσεων – Verband tussen zinnen	139
4.1. Παρατακτική σύνδεση – Nevenschikkend verband	139
4.1.1. Σύνδεση με παρατακτικούς σύνδεσμους:	139

4.1.2. Άλλοι τρόποι παρατακτικής σύνδεσης -----	140
4.1.3. Η σειρά των όρων στις κύριες προτάσεις -----	141
4.2. Η υποτακτική σύνδεση – <i>Onderschikking verband</i> -----	141
4.2.1. Η σειρά των όρων σε μια δευτερεύουσα πρόταση -----	142
4.3. Είδη δευτερευουσών προτάσεων -----	144
4.3.1. Οι αναφορικές προτάσεις – <i>Betrekkelijk of relatieve bijzinnen</i> -----	144
4.3.2. Οι ειδικές προτάσεις – <i>Dat- en of-zinnen</i> -----	147
4.3.3. Οι προτάσεις στον ευθύ και πλάγιο λόγο – <i>Zinnen in de directe en indirecte rede &</i> -----	148
4.3.4. Οι πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις – <i>Indirecte vragende bijzinnen</i> -----	148
4.3.5. Οι υποθετικές προτάσεις – <i>Voorwaardelijke zinnen</i> -----	149
4.3.6. “Συνοπτικές” προτάσεις – <i>Beknopte bijzinnen</i> -----	150
4.3.7. Οι δευτερεύουσες ως επιρρηματικοί προσδιορισμοί – <i>Bijwoordelijke vormen van de bijzin</i> -----	152
4.3.7.1. Επιρρηματική πρόταση που δηλώνει τόπο -----	152
4.3.7.2. Επιρρηματικές προτάσεις που δηλώνουν χρόνο -----	152
4.3.7.3. Επιρρηματικές προτάσεις που δηλώνουν αιτία -----	152
4.3.7.4. Αποτελεσματικές προτάσεις -----	153
4.3.7.5. Τελικές προτάσεις -----	153
4.3.7.6. Οι εναντιωματικές προτάσεις -----	153
ΠΕΜΠΤΟ ΜΕΡΟΣ -----	155
5. Το ρημα – <i>Het werkwoord</i> -----	155
5.1. Η σειρά των όρων σε μια απλή αποφαντική πρόταση -----	155
5.2. Μεταβατικά ρήματα – <i>Transitieve ή overgankelijke werkwoorden</i> -----	158
5.3. Αμετάβατα ρήματα – <i>Intransitieve ή onovergankelijke werkwoorden</i> -----	158
ΠΑΡΑΤΗΜΑ -----	161
1. ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ -----	161
2. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ -----	167
3. ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ -----	173

Πρόλογος

Η γραμματική της ολλανδικής γλώσσας είναι ένα πλήρες βοήθημα το οποίο απευθύνεται σε ελληνομαθείς που μαθαίνουν Ολλανδικά ως ξένη ή ως δεύτερη γλώσσα. Δεν αποκλείεται όμως να φανεί χρήσιμη και στους διδάσκοντες την ολλανδική γλώσσα. Από την εμπειρία μου τόσο ως μετανάστης όσο και ως διδάσκων Ελληνικά σε Ολλανδόφωνους, είμαι πεπεισμένος ότι η γραμματική είναι αναγκαία για να εισχωρήσουμε στο βασίλειο μιας γλώσσας. Η γραμματική δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά μέσο για την επίτευξη του σκοπού: της εκμάθησης μιας γλώσσας.

Για πρακτικούς λόγους χώρισα τη γραμματική σε τρία κύρια μέρη. Στο πρώτο μέρος εξετάζεται το φωνολογικό σύστημα, στο δεύτερο το μορφολογικό και στο τελευταίο το συντακτικό σύστημα της ολλανδικής γλώσσας. Έχω συμπεριλάβει στη γραμματική πίνακες με τις κλίσεις των ρημάτων σε όλους τους χρόνους και στις δύο φωνές, μεταφρασμένες στα Ελληνικά. Για κάθε γραμματικό ή συντακτικό κανόνα χρησιμοποιώ παραδείγματα και στις δύο γλώσσες. Γίνεται επίσης, όπου απαιτείται, ιδιαίτερα σε σημεία και έννοιες που συγχέονται ή δεν είναι κατανοητές, αναφορά στην ελληνική γραμματική για ευκολότερη κωδικοποίηση από τους Έλληνες σπουδαστές.

Εστίασα, επίσης, την προσοχή μου στο συντακτικό και ιδιαίτερα στη σωστή σειρά των λεκτικών συνόλων μέσα στην πρόταση, επειδή το πεδίο αυτό παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσκολίες για έναν μη φυσικό ομιλητή της ολλανδικής. Δυστυχώς δεν μπόρεσα να περιλάβω όλες τις εξαιρέσεις από τους κανόνες ή τις γραμματικές ανωμαλίες. Προσπάθησα, όπου υπάρχουν διαφορές μεταξύ της ολλανδικής και της ελληνικής γλώσσας, να τις αναλύσω και να τις διευκρινίσω διεξοδικά.

Είναι αυτονόητο ότι απαιτείται η γνώση της ελληνικής γραμματικής για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε την ολλανδική.

Φυσικά μέσα σε τούτη τη γραμματική πιθανόν να υπάρχουν παραβλέψεις, ασάφειες αλλά και λάθη που επιδέχονται διορθώσεων. Θα εκτιμούσα πολύ την κριτική και τις προτάσεις σας, τις οποίες μπορείτε να τις αποστείλετε κατευθείαν στην ηλεκτρονική διεύθυνσή μου:

stathispapaloukas@gmail.com

Τούτη η γραμματική δημιουργήθηκε από μια ανάγκη. Ανάγκη των Ελλήνων μεταναστών, οι οποίοι ήρθαν κατά εκατοντάδες την Ολλανδία μετά την οικονομική κρίση, να μάθουν Ολλανδικά, ούτως ώστε να ενσωματωθούν στην ολλανδική κοινωνία. Αφουγκραζόμενος λοιπόν αυτή την ανάγκη συνέγραψα τούτη τη γραμματική. Απ' όσο γνωρίζω, δεν υπάρχει άλλη πλήρης ολλανδική γραμματική γραμμένη στα Ελληνικά.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω την Bregje Crone για την σύνθεση του εξωφύλλου, τον υιό μου Νίκο για τη διόρθωση των ολλανδικών παραδειγμάτων, τις κόρες μου Noelle και Αγνή και τη σύζυγο μου Aja για τη βοήθειά τους στην αναζήτηση των καταλλήλων παραδειγμάτων.

Απρίλιος του 2015,
Heeswijk – Dinther, Ολλανδία

Τον Οκτώβριο του 2019 επανεκδόθηκε με τη βοήθεια της Marianne van Rees Vellinga.
Εκφράζω τις ευχαριστίες μου για τις υποδείξεις της και τις πολυποίικιλες παρατηρήσεις που μου έστειλε.

Στάθης Παπαλουκάς
Δεύτερη έκδοση
Οκτώβριος του 2019

Εις μνήμην του αδελφικού μου φίλου Βασίλη Τσούρα

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΟΙ ΦΘΟΓΓΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. Οι φθόγγοι – De spraakklanken

Φθόγγοι λέγονται οι απλές φωνές που βγάζουν οι άνθρωποι όταν μιλάνε και σχηματίζουν τις λέξεις μιας γλώσσας:

- Η λέξη **praten** αποτελείται από έξι διαφορετικούς ήχους: p, r, a, t, e, n.

2. Τα γράμματα – De letters

Τα γράμματα είναι τα σύμβολα του αλφαβήτου που χρησιμοποιούμε για να παραστήσουμε τους φθόγγους. Το ολλανδικό αλφάβητο, όπως και το ελληνικό, δεν έχει ξεχωριστά γράμματα για κάθε φθόγγο, έτσι για να γράψουμε τον φθόγγο **ui** χρησιμοποιούμε δύο γράμματα το **u** και το **i**.

Το αλφάβητο της ολλανδικής γλώσσας έχει 26 γράμματα. Τα ονόματα των γραμμάτων χρησιμοποιούνται για να τα ονοματίσουμε ή να συλλαβίσουμε ονόματα και λέξεις.

1	A	a	aa	Alfa/man
2	B	b	bee	Bank/ober
3	C	c	see	Centrum/recept
4	D	d	dee	Dag/bedankt
5	E	e	ee	Economie/zes
6	F	f	ef	Fantasie/tafel
7	G	g	gee	Gedicht/tegen
8	H	h	haa	Hallo/beholve
9	I	i	ie	Informatie/vis
10	J	j	jee	Jaar/najaar
11	K	k	kaa	Kabinet/zeker
12	L	l	el	Land/relatie
13	M	m	em	Markt/dement
14	N	n	en	Nederland/ Griekenland
15	O	o	oo	Oktober/ november
16	P	p	pee	Papa/ capaciteit
17	Q	q	quu	Quiz/ aquarel
18	R	r	er	Reflectie/ paraaf
19	S	s	es	School/doseren
20	T	t	tee	Tegen/keten
21	U	u	uu	Utopie/duperen
22	V	v	vee	vak/leven
23	W	w	wee	water/ lawine
24	X	x	iks	Xenofobie/taxatie
25	Y/IJ	y/ij	ei	Ypsilon- IJs-Yoghurt/baby-rijbaan
26	Z	z	zet	Zondag/razen

Σημείωση 1

Το εικοστό πέμπτο γράμμα της ολλανδικής γλώσσας γράφεται με δύο τρόπους:

α. Με **Y(y)** γράφονται οι λέξεις που είναι δανεικές στην ολλανδική γλώσσα, ήτοι λέξεις που προέρχονται από άλλες γλώσσες. Το γράμμα ονομάζεται “**i-grec/ι-γκρεγκ**” ή “**Griekse y** (ypsilon) /ύψιλον”, αλλά στο αλφάβητο το ονοματίζουμε **ei**:

- **lyceum** – λύκειο
- **penalty** – πέναλτι

β. Οι λέξεις οι οποίες προέρχονται ριζικά από την ολλανδική γλώσσα γράφονται με **ij** το οποίο θεωρείται ως ένα φωνήεν. Όταν μια λέξη αρχίζει με **ij** και είναι στην αρχή της πρότασης γράφεται με δύο κεφαλαία γράμματα, σε αντίθεση με τα άλλα γράμματα:

- **IJsbergen zijn grote drijvende ijsmassa's.**
- Παγόβουνα είναι μεγάλα κομμάτια πάγου που επιπλέουν στη θάλασσα.
- **IJssalon αλλά Oever (και όχι OEver)**

Σημείωση 2

Διίστανται οι απόψεις αν το **ij** πρέπει να συμπεριληφθεί μαζί με το γράμμα **y** στο ολλανδικό αλφάβητο. Στα λεξικά βρίσκουμε το **ij** μετά το γράμμα **i**.

3. Κεφαλαία και μικρά γράμματα - Hoofdletters en kleine letters

3.1. Η πρώτη λέξη της πρότασης γράφεται πάντα με κεφαλαίο γράμμα, όπως επίσης και κάθε λέξη που βρίσκεται μετά από ερωτηματικό ή θαυμαστικό:

- **Waar komt u vandaan? Ik kom uit Griekenland.** –
- Από πού είστε; Είμαι από την Ελλάδα.

Σημείωση

Όταν μια πρόταση αρχίζει με απόστροφο, το γράμμα που παίρνει την απόστροφο, γράφεται με μικρό γράμμα, αλλά η αμέσως επόμενη λέξη που ακολουθεί γράφεται με κεφαλαίο γράμμα:

- **'s Avonds komen we altijd laat thuis.** –
- Τα βράδια γυρίζουμε αργά το βράδυ στο σπίτι.
- **'t Was een rare kerel.** –
- Ήταν ένας παράξενος άντρας.

3.2. Τα ονοματεπώνυμα

Το όνομα και το επίθετο γράφονται με κεφαλαία γράμματα, η λέξη **van** η οποία υπάρχει ανάμεσα σε πολλά ονοματεπώνυμα γράφεται με μικρό:

- **De heer Marco van Basten.**
- Ο κύριος Μάρκο βαν Μπάσταν.

Όταν όμως χρησιμοποιούμε μόνο το επίθετο η λέξη **van** γράφεται με κεφαλαία:

- **De heer Van Basten.**
- Ο κύριος Βαν Μπάσταν.

3.3. Τα εθνικά ονόματα, ονόματα κρατών, γλώσσες, τοπωνύμια, ονόματα οδών και πλατειών γράφονται με κεφαλαία γράμματα:

- **Nederlanders** – Ολλανδοί// **Grieken** – Έλληνες
- **Chinees** – Κινέζικα
- **Amsterdam** – Άμστερνταμ
- **Frankrijk** – Γαλλία
- **Albanië** – Αλβανία
- **Hoofdstraat** – Κεντρική οδός

3.4. Τα ονόματα των εθνικών και θρησκευτικών εορτών καθώς και ιστορικών συμβάντων γράφονται με κεφαλαία γράμματα:

- **Koninginnedag** – Η ημέρα της Βασίλισσας, **Koningsdag** – Η ημέρα του Βασιλιά
- **Kerstmis** – Χριστούγεννα, **Pasen** – Πάσχα
- **Hemelvaart** – Της Αναλήψεως
- **Pinksteren** – Του Αγίου Πνεύματος
- **De Tweede Wereldoorlog** – Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος

Σημείωση

Με μικρά γράμματα γράφονται οι σύνθετες ή παράγωγες λέξεις των θρησκευτικών εορτών:

- **Dit jaar hebben we geen kerstcadeaus gekregen.**
- Φέτος δεν πήραμε δώρα για τα Χριστούγεννα.
- **Met de kerstvakantie gaan we skiën.**
- Στις διακοπές των Χριστουγέννων θα πάμε για σκι.
- **De tweede paasdag valt altijd op maandag.**
- Η δεύτερη μέρα του Πάσχα πέφτει πάντα Δευτέρα.

3.5. Λέξεις οι οποίες θεωρούνται ιερές γράφονται με κεφαλαία γράμματα:

- **God** – Θεός, **Jezus** – Χριστός, **Bijbel** - η Αγία Γραφή, **Koran** - Κοράνιο

3.6. Τα ονόματα υπηρεσιών, οργανισμών, ιδρυμάτων, σωματείων, εταιρειών γράφονται με κεφαλαία γράμματα:

- **Tweede Kamer** – Το Κοινοβούλιο
- **Belastingdienst** – Η Οικονομική Εφορία

3.7. Σε αντίθεση με την ελληνική γλώσσα τα ονόματα των ημερών και των μηνών γράφονται με μικρά γράμματα:

- **januari** – Ιανουάριος, **dinsdag** – Τρίτη

3.8. Τα εθνικά ονόματα και τα τοπωνύμια, όταν χρησιμοποιούνται ως επιθετικοί προσδιορισμοί του τόπου ή του έθνους, γράφονται με κεφαλαία γράμματα:

- **Griekse wijn** – ελληνικό κρασί
- **Tijdens de lunch drinken we Griekse wijn.** –
- Με το μεσημεριανό πίνουμε ελληνικό κρασί.
- **Goudse kaas** – τυρί γκούντα (η σωστή προφορά είναι **χάουντα**)
- **Een Goudse kaas heeft de vorm van een wiel.** –
- Το τυρί Χάουντα έχει το σχήμα ενός τροχού.

Αλλά όταν χρησιμοποιούνται ως προσδιορισμοί ενός μοναδικού είδους γράφονται με μικρά:

- **rijnaak = een soort boot**
- Είδος ποταμόπλοιου/μαούνας (που πλέει στον ποταμό Ρήνο) **Rijn**=Ρήνος **aak**=μαούνα
- **parmaham = een soort gedroogde ham uit de provincie Parma.**
- Ζαμπόν από την Πάρμα = είδος αποξηραμένου χοιρομεριού από την επαρχία της Πάρμας.

3.9. Επαγγέλματα, τίτλοι και αξιώματα δεν είναι κύρια ονόματα και γράφονται με μικρά γράμματα:

- **bakker** – φούρναρης, **admiraal** – ναύαρχος, **bisschop** – μητροπολίτης, **baron** – βαρόνος

Αυτό ισχύει ακόμα και όταν ακολουθούνται από το επώνυμο του προσδιοριζόμενου προσώπου:

- **kardinaal Alfrink** – ο καρδινάλιος Alfrink,
- **koning Willem-Alexander** – ο βασιλιάς Willem-Alexander
- **minister-president Rutte** – ο πρωθυπουργός Rutte

4. Τα φωνήεντα, τα σύμφωνα, τα δίψηφα και τρίψηφα φωνήεντα – Klinkers, medeklinkers, tweeklanken

Τα γράμματα της ολλανδικής γλώσσας μπορούμε να τα χωρίσουμε σε:

- Φωνήεντα – **Klinkers**
- Δίψηφα φωνήεντα – **Tweeklanken klinkers**
- Τρίψηφα φωνήεντα – **Combinatie van drie klinkers**
- Σύμφωνα – **Medeklinkers**

φωνήεντα	a	e	i	o	U															
δίψηφα φωνήεντα	Ae	ai	au	ei	eu	ie	ij	oe	ou	oi	Ui									
τρίψηφα φωνήεντα	aai		eeu(w)		ie(u)w		ooi		oei											
σύμφωνα	b	C	d	f	g	h	j	k	l	m	n	p	q	r	s	t	v	w	y	Z

Σημείωση

Δίψηφα ή τρίψηφα λέγονται τα φωνήεντα που ενωμένα παριστάνουν ένα φθόγγο. Το δίψηφο **ij** παρότι αποτελείται από ένα φωνήεν και ένα σύμφωνο, εντούτοις θεωρείται δίψηφο φωνήεν.

5. Οι συλλαβές και ο συλλαβισμός – Lettergrepen en afbreken

5.1. Συλλαβές λέγονται τα μικρότερα τμήματα στα οποία χωρίζεται μία λέξη. Οι συλλαβές σχηματίζονται με ένα φωνήεν και ένα ή περισσότερα σύμφωνα.

5.2. Συλλαβισμός λέγεται ο χωρισμός μιας λέξης σε συλλαβές. Για να γίνει ο χωρισμός αυτός, ακολουθούνται ορισμένοι κανόνες. Ο συλλαβισμός είναι αναγκαίος για να μπορούμε να γράφουμε και να προφέρουμε σωστά μια λέξη.

5.3. Βασικοί κανόνες συλλαβισμού – Een woord in lettergrepen verdelen

α. Τα δίψηφα και τρίψηφα φωνήεντα, καθώς και δύο όμοια φωνήεντα, δεν χωρίζονται ποτέ. Δύο συνεχόμενα φωνήεντα τα οποία δεν σχηματίζουν δίψηφο φωνήεν χωρίζονται:

- **sleutel – sleu-tel** – κλειδί
- **paarden – paar-den** – άλογα
- **beamen – be-amen** – παραδέχομαι, επιβεβαιώνω

β. Ένα σύμφωνο ανάμεσα σε δύο φωνήεντα συλλαβίζεται με το δεύτερο φωνήεν:

- **kapen – ka-pen** – κουρσεύω
- **praten – pra-ten** – μιλάω

γ. Δύο σύμφωνα ανάμεσα σε δύο φωνήεντα, το πρώτο σύμφωνο συλλαβίζεται με το πρώτο φωνήεν και το δεύτερο συλλαβίζεται με το δεύτερο φωνήεν:

- **dansen – dan-sen** – χορεύω
- **vertrekken – ver-trek-ken** – αναχωρώ

δ. Τρία ή περισσότερα σύμφωνα ανάμεσα σε δύο φωνήεντα συλλαβίζονται με το δεύτερο φωνήεν, όταν τουλάχιστον από τα δύο πρώτα σύμφωνα ξεκινάει ολλανδική λέξη. Διαφορετικά το πρώτο ή και τα δύο πρώτα σύμφωνα πάνε με το προηγούμενο φωνήεν και το άλλο ή άλλα σύμφωνα με το επόμενο φωνήεν:

- **venster – ven-ster** – παράθυρο
- **artsen – art-sen** – γιατροί

ε. Οι σύνθετες λέξεις στον συλλαβισμό δεν ακολουθούν τους ίδιους κανόνες. Τις σύνθετες λέξεις τις χωρίζουμε στις ριζικές λέξεις.

Ας πάρουμε ως παράδειγμα τη λέξη **werkwoord**, η οποία είναι σύνθετη και αποτελείται από δύο λέξεις, τις λέξεις **werk** και **woord**. Όταν την συλλαβίζουμε οι δύο αρχικές λέξεις μένουν άθικτες:

- **werkwoord – werk-woord** – ρήμα
- **voornaamwoorden – voor-naam-woorden** – αντωνυμίες

ζ. Τα δίψηφα σύμφωνα **ch** και **th** δεν χωρίζονται ποτέ, επειδή προφέρονται ως ένας φθόγγος:

- **zuchten – zuch-ten** – αναστενάζω
- **sympathie – sym-pa-thie** – συμπάθεια

η. Λέξεις οι οποίες αποτελούνται από δύο συνθετικά, με πρώτο συνθετικό ένα από τα προθήματα: **be, er, ge, her, ont, ver** και δεύτερο μία λέξη, το πρόθημα αποτελεί πάντα μια ξεχωριστή συλλαβή:

- **gewoon – ge-woon** – συνήθως
- **heropenen – her-openen** – ξανανοίγω

θ. Ένα φωνήεν ή σύμφωνο στην αρχή ή στο τέλος μιας λέξης δεν μπορεί να αποτελεί από μόνο του μία συλλαβή:

- **ezel** – γαϊδούρι, **opa** – παππούς (δεν συλλαβίζονται)
- **ijverig = ij-ve-rig** – εργατικός (συλλαβίζεται, γιατί το **ij** είναι φθόγγος)

6. Μακρόχρονα και βραχύχρονα φωνήεντα – Lange en korte klinkers

Τα μακρόχρονα φωνήεντα προφέρονται σε μακρύτερο χρόνο, σχεδόν σε διπλάσιο χρόνο από όσο τα βραχύχρονα. Τα βραχύχρονα φωνήεντα προφέρονται σε σύντομο χρόνο. Τα φωνήεντα στην ολλανδική γλώσσα είναι όλα δίχρονα, ήτοι άλλοτε είναι μακρόχρονα και άλλοτε βραχύχρονα.

6.1. Τα μακρόχρονα φωνήεντα

α. Τα δίπλα φωνήεντα είναι πάντα μακρόχρονα.

Μακρόχρονα	aa klaar	ee been	ie lied	oo rood	uu vuur
-------------------	--------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Το φωνήεν **i** αντί να γραφτεί με δύο **ii**, όταν είναι μακρόχρονο, γράφεται με **ie**.

β. Τα δίψηφα φωνήεντα, με εξαίρεση το **ij**, είναι πάντα μακρόχρονα.

γ. Τα φωνήεντα όταν βρίσκονται στο τέλος μιας ανοιχτής συλλαβής είναι πάντα μακρόχρονα, αλλά γράφονται πάντα με ένα φωνήεν:

- **ra-men** - προφορά: /**raa**-men/ - παράθυρα (ανοιχτή συλλαβή)
- **ram** – προφορά /**ram**/ - κριάρι (κλειστή συλλαβή)

6.2. Τα βραχύχρονα φωνήεντα

Βραχύχρονα είναι όλα τα φωνήεντα που βρίσκονται μέσα σε μια κλειστή συλλαβή.

Βραχύχρονα	a pak	e pen	i zit	o pot	u bus
-------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

6.3. Ποια συλλαβή ονομάζεται ανοιχτή και ποια κλειστή;

Μια συλλαβή της οποίας το τελευταίο γράμμα είναι φωνήεν ή δίψηφο φωνήεν ονομάζεται ανοιχτή συλλαβή: **ka-ter, keu-ze**

Μια συλλαβή της οποίας το τελευταίο γράμμα είναι σύμφωνο ονομάζεται κλειστή συλλαβή:

- **kat-ten, kip-pen**

Βραχύχρονα φωνήεντα εμφανίζονται μόνο σε κλειστές συλλαβές (**bal, bal-len**). Μακρόχρονα φωνήεντα και δίψηφα φωνήεντα εμφανίζονται σε ανοιχτές και σε κλειστές συλλαβές:

- **baan, ba-nen, keus, keu-ze, tuin, tui-nen**

Ας πάρουμε για παράδειγμα την λέξη **maken** – φτιάχνω. Αυτή αποτελείται από δύο συλλαβές τη **ma** και τη **ken**. Η συλλαβή **ma** που λήγει σε φωνήεν ονομάζεται ανοιχτή συλλαβή και το φωνήεν **a**

προφέρεται σαν μακρόχρονο /aa/. Η συλλαβή **ken** που λήγει σε σύμφωνο ονομάζεται κλειστή συλλαβή και το φωνήεν **e** προφέρεται βραχύχρονα. Οι κλειστές συλλαβές διπλασιάζουν το τελικό γράμμα της συλλαβής για να διατηρήσουν το βραχύχρονο χαρακτήρα του φωνήεντος. Μια συλλαβή δεν έχει ποτέ ως κατάληξη δύο όμοια σύμφωνα.

Ας πάρουμε για παράδειγμα τις λέξεις: **pak, pen, zit, pot, bus** οι οποίες είναι στον ενικό αριθμό. Στον πληθυντικό, για να διατηρηθεί ο βραχύχρονος χαρακτήρας των φωνηέντων, διπλασιάζουν το τελικό σύμφωνο και γράφονται: **pakken, pennen, zitten, potten, bussen**

Τώρα ας πάρουμε για παράδειγμα τις λέξεις: **maken, tenen, ramen, muren** οι οποίες είναι στον πληθυντικό αριθμό. Στον ενικό, για να διατηρηθεί ο μακρόχρονος χαρακτήρας των φωνηέντων, διπλασιάζουν τα φωνήεντα και γράφονται: **maak, teen, raam, muur**

Εξαιρέσεις

1. Προφέρονται βραχύχρονα όλα τα φωνήεντα, όπως επίσης και τα δίψηφα και τρίψηφα φωνήεντα, όταν η αμέσως επόμενη συλλαβή αρχίζει από **ch**.

Ας πάρουμε για παράδειγμα τη λέξη **lachen** η οποία αποτελείται από δύο συλλαβές την **la** και την **chen**. Κανονικά επειδή η συλλαβή **la** είναι ανοιχτή το φωνήεν **a** έπρεπε να προφέρεται μακρόχρονα, αλλά επειδή η επόμενη συλλαβή αρχίζει με **ch** προφέρεται βραχύχρονα. Επομένως όταν προφέρεται μακρόχρονα γράφεται με δύο φωνήεντα: **goo-chelaar** – ταχυδακτυλουργός

2. Το μακρόχρονο /uu/ το γράφουμε με ένα **u** όταν ακολουθεί το σύμφωνο **w**:

- **afschuw** – αποτροπιασμός, **schaduw** – ίσκιος

3. Τα υποκοριστικά που λήγουν σε **-tje** διπλασιάζουν το τελικό μακρόχρονο φωνήεν της ριζικής λέξης:

- **auto** – **autootje**, **café** – **cafeetje**, **oma** – **omaaetje**

Σημείωση

1. Όταν το φωνήεν /e/ είναι μακρόχρονο και βρίσκεται στο τέλος μιας λέξης γράφεται με δύο **e**:

- **zee, mee**

2. Το μακρόχρονο φωνήεν /ie/ το γράφουμε με **i** όταν η λέξη δεν τονίζεται στο **i**:

- **fabri_cage, fi_guur, gi_taar, identi_fi_ceren, mi_li_eu, muzi_kaal**

3. Το μακρόχρονο φωνήεν /ie/ το γράφουμε με **ie**:

α. Σε κλειστές συλλαβές:

- **fabriek, fiets, lief, muziek, niet**

β. Όταν η λέξη τονίζεται στο μακρόχρονο φωνήεν της ανοιχτής συλλαβής **ie**:

- **gie_ter, spie_gel**

γ. Στο τέλος μιας λέξης:

- **bacterie, drie, jullie, knie, olie, visie**

6.4. Η προφορά των ολλανδικών φθόγγων

Τα περισσότερα γράμματα της ολλανδικής γλώσσας δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυσκολία στην προφορά, αλλά υπάρχουν γράμματα για τα οποία δεν υπάρχουν αντίστοιχοι φθόγγοι στην ελληνική γλώσσα. Δια τον λόγο αυτό θεωρώ ότι μόνον ο διδάσκων δύναται να εκμάθει ορθά στον διδασκόμενο τη σωστή προφορά των φθόγγων.

Η ολλανδική γλώσσα έχει τους παρακάτω φθόγγους	
Φωνήεντα	
a	Το φωνήεν a όταν είναι βραχύχρονο προφέρεται όπως το ελληνικό φωνήεν άλφα /α/: pak, man Όταν είναι μακρόχρονο προφέρεται περίπου σαν δύο άλφα /αα/: Maastricht, maan
e	Το φωνήεν e όταν είναι βραχύχρονο προφέρεται όπως το έψιλον /ε/: pen, wet Όταν είναι μακρόχρονο προφέρεται περίπου σαν δύο έψιλον /εε/: peen, weten

i	Το φωνήεν i όταν είναι βραχύχρονο προφέρεται όπως το ελληνικό φωνήεν γιώτα /ι/ : zit, kip Όταν είναι μακρόχρονο προφέρεται περίπου σαν δύο γιώτα /ιι/ : ziet, kiep
o	Το φωνήεν o όταν είναι βραχύχρονο προφέρεται όπως το ελληνικό φωνήεν όμικρον /ο/ : rot, kom Όταν είναι μακρόχρονο προφέρεται περίπου σαν δύο /oo/ όμικρον: root, komen
u	Δυστυχώς, τόσο για το βραχύχρονο όσο και για το μακρόχρονο φωνήεν u , στα ελληνικά δεν έχουμε τον αντίστοιχο φθόγγο για τη σωστή προφορά του: rut, nut Τα χείλη στρογγυλεύουν κατά την προφορά του μακρόχρονου /uu/ και η γλώσσα κάνει καμπύλη προς το κάτω μέρος της στοματικής κοιλότητας: uur, ruur
Δίψηφα και τρίψηφα φωνήεντα	
ae	Το δίψηφο ae εμφανίζεται πολύ σπάνια στην ολλανδική γλώσσα και προφέρεται όπως ένα μακρόχρονο φωνήεν /αα/ . Σε πολλές λέξεις το δίψηφο ae έχει αντικατασταθεί με το φωνήεν e : Παλιότερα η ορθογραφία ήταν με ae : praeses, archaeologie, aesculaap Η νέα ορθογραφία είναι με e : preses – πρόεδρος, archeologie – αρχαιολογία, esculaap – το φίδι-σύμβολο του Ασκληπιού (ιατρικό σήμα)
ai	Προφέρονται δύο χωριστά φωνήεντα το μακρόχρονο άλφα /αα/ και το γιώτα /ι/ : mails Εμφανίζεται σε ελάχιστες λέξεις. Οι περισσότερες είναι αγγλικές, που ακολουθούν την αγγλική προφορά: aids, air .
au	Προφέρεται όπως το /ου/ στην αγγλική λέξη mouse (mAus). Ξεκινά με /α/ και μετά ακολουθεί το /ου/ : flauw
ei	Προφέρονται δύο χωριστά φωνήεντα άλλοτε το άλφα /α/ και το γιώτα /ι/ και άλλοτε το έψιλον /ε/ και το γιώτα /ι/ : verklein, reis
eu	Δεν υπάρχει αντίστοιχος φθόγγος στην ελληνική γλώσσα. Προφέρεται περίπου όπως το /u/ . Τα χείλη στρογγυλεύουν κατά την προφορά, αλλά η άκρη της γλώσσας ακουμπά τα κάτω δόντια.: keuken, leuk
ie	Προφέρεται σαν μακρόχρονο γιώτα /ιε/ : liepen
ij	Προφέρονται δύο χωριστά φωνήεντα άλλοτε το άλφα /α/ και το γιώτα /ι/ και άλλοτε το έψιλον /ε/ και το γιώτα /ι/ . Δεν υπάρχει διαφορά στην προφορά του ij και του ei : rijzen, glijden
oe	Προφέρεται όπως ένα μακρόχρονο /ου/ : moeten, goed
oi	Προφέρονται δύο χωριστά φωνήεντα το όμικρον /ο/ και το γιώτα /ι/ : hoi, voicemail Συνήθως πριν το δίψηφο oi υπάρχει και το φωνήεν o : voltooien, weggoeien
ou	Προφέρεται όπως το αγγλικό /ου/ στην αγγλική λέξη mouse (mAus). Δεν διαφέρει η προφορά του /ου/ και του /au/ . Ξεκινά με /α/ και μετά ακολουθεί το /ου/ : mouw, oud
ui	Δεν υπάρχει αντίστοιχος φθόγγος στην ελληνική γλώσσα. Ξεκινά με /ε/ και μετά ακολουθεί το /ου ή uu/ , αλλά το /ε/ δεν το προφέρουμε: uien, tuin
Τρίψηφα φωνήεντα	
aai	Προφέρονται δύο χωριστά φωνήεντα το άλφα /ι/ και το γιώτα /ι/ : graaien, aaien
oei	Προφέρονται το δίψηφο φωνήεν /ου/ μαζί με το φωνήεν γιώτα /ι/ : koeien, moeite
eeu	Ακολουθεί πάντα το γράμμα w . Προφέρουμε τα /εε ή ιι/ + /w/ . Στα Ελληνικά δεν υπάρχει αντίστοιχος φθόγγος: leeuwenborg
ieu	Ακολουθεί πάντα το γράμμα w . Προφέρουμε τα /εε ή ιι/ + /w/ . Στα Ελληνικά δεν υπάρχει αντίστοιχος φθόγγος: nieuweling
Σύμφωνα	
b	Προφέρεται όπως το δίψηφο σύμφωνο /μπ/ : basis, baas Όταν βρίσκεται στο τέλος μιας λέξης προφέρεται όπως το σύμφωνο /π/ : heb
c	Πριν από τα φωνήεντα i και e προφέρεται όπως το σύμφωνο σίγμα /σ/ : centraal, cinemascop